

Jaka Flis

METODOLOŠKA POJASNILA

PORABA MINERALNIH GNOJIL

To metodološko pojasnilo se nanaša na objavljanje podatkov:

Poraba mineralnih gnojil, Slovenija, letno (Prva objava)

Oktober 2020

Kazalo

1	NAMEN.....	3
2	PRAVNA PODLAGA.....	3
3	ENOTA, KI JO OPISUJEJO OBJAVLJENI PODATKI.....	3
4	IZBOR ENOT OPAZOVANJA.....	3
5	ZBIRANJE IN VIRI PODATKOV.....	3
6	DEFINICIJE.....	4
7	POJASNILA.....	4
8	OBJAVLJANJE PODATKOV.....	5
9	REVIDIRANJE PODATKOV.....	6
10	DRUGA METODOLOŠKA GRADIVA.....	6

1 NAMEN

Namen objave podatkov je prikaz letne porabe oziroma razpoložljivih količin mineralnih gnojil za potrebe kmetijstva v Sloveniji. Z objavljenimi podatki prikažemo skupno količino (maso) porabljenih mineralnih gnojil in povprečno porabo mineralnih gnojil na hektar kmetijskih zemljišč v uporabi ter povprečno porabo rastlinskih makrohranil dušika (N), fosforja (P_2O_5) in kalija (K_2O) na hektar teh zemljišč.

2 PRAVNA PODLAGA

- [Letni program statističnih raziskovanj \(LPSR\)](#)
- [Zakon o državni statistiki \(Uradni list RS, št. 45/95 in 9/01\)](#)
- Pravilnik o kakovosti mineralnih gnojil, UL RS, št. 105/2006.

3 ENOTA, KI JO OPISUJEJO OBJAVLJENI PODATKI

Enota, ki jo opisujejo objavljeni podatki, je mineralno gnojilo oziroma glavno rastlinsko hranilo, ki ga vsebuje mineralno gnojilo, ki je bilo uporabljeno v kmetijski pridelavi. Med glavna rastlinska hranila sodijo dušik (N), fosfor (P_2O_5) in kalij (K_2O).

4 IZBOR ENOT OPAZOVANJA

Za podatke o uvozu mineralnih gnojil so enote opazovanja vsi pravni subjekti (podjetja in samostojni podjetniki), ki so se po podatkih statistike zunanje trgovine v referenčnem letu ukvarjali z uvozom ali izvozom mineralnih gnojil.

Za podatke o porabi reprodukcijskega materiala (energents in mineralnih gnojil) so enote opazovanja vsa podjetja, ki so se v referenčnem obdobju ukvarjala s kakršno koli kmetijsko pridelavo. Vir podatkov je Statistični register kmetijskih gospodarstev (SRKG).

Za podatke o porabi reprodukcijskega materiala (energents in mineralnih gnojil) so enote opazovanja vsa kmetijska podjetja, ki so se v referenčnem obdobju ukvarjala skakršno koli kmetijsko pridelavo. V tem primeru gre za polni zajem podatkov. V zadnjih letih je okoli 390 takšnih podjetij.

5 ZBIRANJE IN VIRI PODATKOV

Podatke statističnega raziskovanja Poraba reprodukcijskega materiala v kmetijski proizvodnji (KME-PMG) o količinah mineralnih gnojil in rastlinskih Metodološko pojasnilo

hranil, porabljenih v podjetjih, družbah in zadrugah (pravne osebe) v rastni sezoni, ter podatke o zalogah gnojil, ki so jih imeli pridelovalci na dan 31. 12. tekočega leta, pridobimo enkrat na leto. Podatke zberemo z vprašalnikom, ki ima enako ime kot statistično raziskovanje (KME-PMG), ki ga izpolnijo vsa podjetja, ki se ukvarjajo z kakršno koli kmetijsko pridelavo. S tem raziskovanjem pridobimo tudi podatke o porabi energije v kmetijstvu, po vrstah energentov.

Podatke o kmetijskih zemljiščih v uporabi (KZU) pridobimo iz statističnih raziskovanj spodročja rastlinske proizvodnje:

- Posejane površine (KME-JUN),
- Doseženi pridelki zgodnjih posevkov in zgodnjega sadja ter pričakovani pridelki pomembnejših poznih posevkov (KME-ZGK-K),
- Pričakovani pridelek poznih posevkov, sadja in grozdja (KME-POZP-K)
- Doseženi pridelki poznih posevkov, sadja in grozdja (KME-POZK-K).

Podatkov za to raziskovanje ne pridobivamo iz administrativnih virov.

6 DEFINICIJE

Mineralna gnojila so spojine in snovi, pridobljene v industrijskem postopku, ne glede na agregatno stanje, ki vsebujejo rastlinska hranila.

Rastlinska hranila so snovi, s katerimi se rastline hranijo oziroma jih rabijo za svoj razvoj. Prikazujemo le podatke o porabi treh makrohranil, dušika (N), fosforja (P_2O_5) in kalija (K_2O).

Enostavna so tista **mineralna gnojila**, ki vsebujejo le eno rastlinsko hranilo.

Sestavljena so tista **mineralna gnojila**, ki vsebujejo dve ali vsa tri glavna rastlinska hranila. Tako imamo dvohranilna (NP, NK, PK) ali trohranilna gnojila (NPK).

Pri gnojilih, ki so v tekočem agregatnem stanju, upoštevamo, da je 1 liter gnojila enak 1 kilogramu.

7 POJASNILA

7.1 KLASIFIKACIJE

Za potrebe izračunov rastlinskih makrohranil iz mineralnih gnojil uporabljamo statistični šifrant mineralnih gnojil, ki sloni na klasifikaciji KN – Kombinirani nomenklaturi blaga (<http://www.stat.si/statweb/Methods/Classifications>), ki se uporabljav carinskih postopkih in v statistiki zunanje trgovine in Pravilniku o kakovosti mineralnih gnojil. Merska enota je kilogram gnojila oziroma rastlinskega hranila.

7.2 OBDELAVA PODATKOV

UREJANJE PODATKOV

Podatke smo uredili z uporabo ustreznih individualnih popravkov.

Več o urejanju podatkov lahko preberete v splošnem metodološkem pojasnilu [Statistično urejanje podatkov](#).

UTEŽEVANJE

Postopkov uteževanja podatkov nismo uporabili.

OBDELAVA PODATKOV DRUGO

Podatke, ki so na nivoju mineralnega gnojila, preračunamo v glavna rastlinska makrohranila (dušik N, fosfor P₂O₅ in kalij K₂O), ločimo kmetijski namen porabe od drugih namenov in pridobljene podatke agregiramo na nivoju države.

7.3 INDEKSI

Indeksov ne objavljamo.

7.4 NATANČNOST

Natančnosti ne izračunavamo.

7.5 DRUGA POJASNILA

8 OBJAVLJANJE PODATKOV

Podatkovna baza SiStat: Okolje in naravni viri – Kmetijstvo in ribištvo –Proizvodne metode v kmetijstvu: [Poraba mineralnih gnojil v kmetijstvu, Slovenija, letno](#). Podatki so objavljeni kot absolutne vrednosti in indeksi.

Prva objava (Kmetijstvo, gozdarstvo in ribištvo; Proizvodne metode vkmetijstvu): »Poraba mineralnih gnojil, Slovenija«.

- Eurostat, Statistični urad Evropske unije
- Organizacija za prehrano in kmetijstvo, FAO

9 REVIDIRANJE PODATKOV

9.1 OBJAVLJANJE ZAČASNIH IN KONČNIH PODATKOV

Objavljamo le končne podatke.

9.2 DEJAVNIKI, KI VPLIVAJO NA ČASOVNO PRIMERLJIVOST

Podatki o porabi mineralnih gnojil na hektar kmetijskih zemljišč v uporabi so od leta 1995 naprej revidirani v skladu z revidiranimi podatki o površinah kmetijskih zemljišč v uporabi, objavljenimi v letu 2003. Ob revidiranju podatkov smo tudi ugotovili, da so se manjše količine rastlinskih hranil v posameznih mineralnih gnojilih iz uvoza in iz proizvodnje v obdobju od leta 1995 do leta 2003 podvajale, in smo te napake odpravili.

V izračunih količine rastlinskih hranil, porabljenih povprečno na hektar, smo do leta 2005 upoštevali samo površino pognojjenih kmetijskih zemljišč (tj. kmetijskih zemljišč v uporabi brez travnikov in pašnikov za enkratno rabo in brez skupnih pašnikov). Od leta 2006 dalje je v teh izračunih upoštevana površina vseh kmetijskih zemljišč v uporabi. Revidirani podatki za obdobje 1995–2005 so na voljo v podatkovni bazi SiStat.

Metodološko pojasnilo o revidiranju podatkov je dostopno na spletni strani <http://www.stat.si/dokument/5296/RevidiranjeStatisticnihPodatkovMPsplosna.pdf>

10 DRUGA METODOLOŠKA GRADIVA

Metodološka gradiva na spletni strani SURS so dostopna na <https://www.stat.si/statweb/Methods/QuestionnairesMethodologicalExplanationsQualityReports>.

Vprašalnik Uvoz mineralnih gnojil (KME-UMG) je dostopen na spletnem naslovu:

https://www.stat.si/StatWeb/File/DocSysFile/10752/KME-UMG_2019.pdf

- Standardno poročilo o kakovosti za raziskovanje- Poraba reprodukcijskega materiala v kmetijstvu (KME-PMG) in Uvoz mineralnih gnojil (KME-UMG), področje: Kmetijstvo, gozdarstvo in ribištvo, podpodročje: Proizvodne metode v kmetijstvu
- Letno poročilo o kakovosti za raziskovanje- Poraba reprodukcijskega materiala v kmetijstvu (KME-PMG) in Uvoz mineralnih gnojil (KME-UMG), področje: Kmetijstvo, gozdarstvo in ribištvo, podpodročje: Proizvodne metode v kmetijstvu

- Metodološko pojasnilo
- Posejane površine področje: Kmetijstvo, gozdarstvo in ribištvo,
podpodročje: Rastlinska pridelava